

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU.410.21.1.2023

**Pan
Dominik Mielko
Dyrektor Filharmonii
im. Henryka Wieniawskiego
w Lublinie**
ul. Marii Curie-Skłodowskiej 5
20-029 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/024 Fundusz Wsparcia Kultury

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Filharmonia Lubelska im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-029 Lublin ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dominik Mielko, Dyrektor Filharmonii od 1 września 2023 r. ² W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: – Wojciech Rodek, Dyrektor Filharmonii od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2022 r., – Zuzanna Dziedzic, p.o. Dyrektor Filharmonii od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie i rozliczenie wsparcia finansowego ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 ³ .
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2022 (z uwzględnieniem wytworzonych dokumentów i podjętych działań przed i po tym okresie, o ile miały wpływ na ocenę kontrolowanej działalności).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Iwona Pacwa, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/143/2023 z 27 września 2023 r. 2. Anna Zawadzka, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/144/2023 z 27 września 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Filharmonię Lubelską środków finansowych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, przeznaczonych na wsparcie finansowe jednostek prowadzących działalność kulturalną.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Filharmonia sporządziła wnioski o przyznanie wsparcia zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 września 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ⁶ . Wniosek zawierał prawidłowe dane, wynikające z dokumentacji księgowej. Zgodnie z celem określonym we wniosku oraz warunkami umowy o przyznanie wsparcia, zawartej z Instytutem Muzyki i Tańca ⁷ , otrzymane środki przeznaczone zostały na zrefundowanie kosztów wynagrodzeń zasadniczych pracowników artystycznych oraz zapłaconych od tych wynagrodzeń składek ZUS. Filharmonia wywiązała się z wynikających z umowy zobowiązań w zakresie informowania o przyznaniu wsparcia z Funduszu oraz dokonała prawidłowego rozliczenia przyznanych środków.

¹ Dalej: Filharmonia Lubelska lub Filharmonia.

² Dalej: Dyrektor.

³ Wsparcie, o którym mowa w art. 65 ust. 29 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.). Do zdefiniowania pomocy finansowej skierowanej do sektora kultury przyjęto nazwę: Fundusz Wsparcia Kultury, dalej: Fundusz.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1729, dalej: rozporządzenie w sprawie wsparcia.

⁷ Dalej: Instytut.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR Wykorzystanie i rozliczenie wsparcia z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19

Opis stanu faktycznego

1. Filharmonia Lubelska spełniła przesłanki do uzyskania wsparcia określone w § 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia. Zgodnie z zapisami Statutu⁸, od 1 stycznia 2012 r. Filharmonia jest samorządową instytucją artystyczną, funkcjonującą m.in. na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁹. Jej organizatorem jest Województwo Lubelskie, a przedmiotem działania – prowadzenie działalności kulturalnej w dziedzinie muzyki klasycznej, w oparciu o pracę artystyczną orkiestry symfonicznej, zespołów kameralnych, muzyków indywidualnych, a także chórów.

(akta kontroli str. 1-14)

Informację o możliwości otrzymania wsparcia Filharmonia pozyskała z ogólnodostępnych źródeł (Internet) oraz z informacji email, przekazanych m.in.: przez Instytut, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie oraz Zrzeszenie Filharmonii Polskich.

(akta kontroli str. 15-19)

Wniosek o przyznanie środków finansowych z Funduszu (według historii procedowania wniosku w systemie oraz wyjaśnień Dyrektora Filharmonii) zarejestrowano w systemie i przesłano do Instytutu drogą elektroniczną¹⁰ w dniu 15 października 2020 r., tj. w terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków opublikowanym na stronie Instytutu w dniu 8 października 2020 r. Wnioskowana kwota wynosząca 754,1 tys. zł została wyliczona zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia¹¹. Była maksymalną, o którą Filharmonia mogła się ubiegać i równą wskazanej na liście Beneficjentów Funduszu, którzy otrzymali wsparcie, opublikowanej na stronie www.gov.pl w dniu 13 listopada 2020 r.

W dniu 2 grudnia 2020 r. została złożona korekta wniosku o przyznanie wsparcia, w którym kwota wnioskowana została zmniejszona o 32,7 tys. zł (tj. o 4,34%) i wynosiła 721,4 tys. zł.

Dyrektor wyjaśnił, że Filharmonia nie posiada pierwszej wersji wniosku o przyznanie wsparcia oraz przekazanej przez Instytut w formie pisemnej informacji o konieczności dokonania w nim korekty. Wniosek został sporządzony pod presją czasu, przed weekendem 15 października 2020 r., po którym większość załogi zachorowała na COVID-19, co wpłynęło na brak jego wydruku i archiwizacji. Natomiast informacja o konieczności zmiany wnioskowanej kwoty prawdopodobnie została przesłana na skrzynkę email sekretariatu Filharmonii, w której wiadomości, ze względu na przekroczenie pojemności skrzynki, były po pewnym czasie kasowane. Dyrektor zauważył, że większość pracowników biorących udział w opracowywaniu wniosku i rozliczeniu wsparcia, w tym ówczesny Dyrektor, nie pracują już w Filharmonii. Brak jest również możliwości wglądu i wydrukowania historii wniosku w systemie, w którym były sporządzane i zatwierdzane wszystkie dokumenty dotyczące wsparcia.

(akta kontroli str. 20-26, 151-152)

⁸ Uchwała nr XX/267/2012 Sejmiku Województwa Lubelskiego z 19 marca 2012 r. zmieniona uchwałą nr XXII/376/2020 z 21 grudnia 2020 r.

⁹ Dz. U. z 2020 r. poz. 194, ze zm., dalej: ustawa o prowadzeniu działalności kulturalnej.

¹⁰ Za pomocą dedykowanego do tego celu systemu informatycznego dostępnego pod adresem <https://www.fwk.witkac.pl>

¹¹ Stanowiła 40% przychodów Filharmonii z działalności statutowej i dodatkowej za okres od 12 marca do 31 grudnia 2019 r., pomniejszonych o kwotę wsparcia, którą otrzymała Filharmonia ze środków publicznych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o wsparcie finansowe.

Wykazane we wniosku przychody Filharmonii ustalone zostały w prawidłowych kwotach wynikających z ewidencji księgowej. Przychody z działalności statutowej oraz dodatkowej dotyczyły: wpływów ze sprzedaży biletów na koncerty organizowane przez Filharmonię, usług reklamy, wynajmu pomieszczeń oraz sprzedaży pozostałej, w tym realizacji koncertów w ramach wydarzeń organizowanych przez inne podmioty. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wsparcia i § 6 ust. 2 „Regulaminu wsparcia dla jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19” od przychodów odliczono kwotę 46 tys. zł, otrzymaną od Narodowego Centrum Kultury¹². Kwota ta została przyznana na realizację zadania „Henryk Wieniawski – człowiek i dzieło”, na podstawie art. 28 ust. 1a ustawy o prowadzeniu działalności kulturalnej oraz § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 kwietnia 2020 r. w sprawie wsparcia finansowego dla osób fizycznych, osób prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej na zmianę formy upowszechniania działalności twórczej lub artystycznej w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego lub stanu epidemii¹³.

Zgodnie z wnioskiem, według stanu na dzień jego złożenia, w Filharmonii zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 121 osób, tj. o 13 mniej niż na koniec 2019 r. Dokumentacja kadrowa oraz dane w sprawozdaniach GUS: K-01 „Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej” i Z-05 „Badanie popytu na pracę”, były zgodne z danymi dotyczącymi zatrudnienia wykazanymi we wniosku o przyznanie środków finansowych z Funduszu.

Ww. wniosek nie zawierał informacji, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w sprawie wsparcia, tj. dziedziny oraz statutowego zakresu działalności z dziedziny, której dotyczył wniosek, ponieważ nie przewidywał tego formularz wniosku.

(akta kontroli str. 27-71)

2. Umowa dotycząca wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zawarta została z Instytutem 1 grudnia 2020 r.¹⁴. Umowa nie była aneksowana, jej wartość wynosiła 721,4 tys. zł i była zgodna z kwotą wskazaną przez Filharmonię w korekcie wniosku.

Treść zawartej umowy była zgodna ze wzorem umowy zaakceptowanym 7 października 2020 r. przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

(akta kontroli str. 72-82)

Zgodnie z umową wsparcie miało zostać przeznaczone na sfinansowanie kosztów personelu pracującego na rzecz instytucji kulturalnej, o których mowa w art. 53 ust. 5 lit. e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu¹⁵, tj. na sfinansowanie wynagrodzeń zasadniczych pracowników artystycznych wraz z naliczonymi od tych wynagrodzeń składkami ZUS za miesiące wrzesień-grudzień 2020 r.

(akta kontroli str. 72-75)

¹² Umowa 919/2020/NCK/KWS z 20 lipca 2020 r.

¹³ Dz. U. poz. 583.

¹⁴ Umowa nr 18/FWK/IMIT/2020, podpisana przez Filharmonię i Instytut Muzyki i Tańca odpowiednio: 5 i 10 grudnia 2020 r.

¹⁵ Dz. Urz. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r., str. 1, ze zm., dalej: rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej nr 651/2014.

3. Informacja o wykorzystaniu udzielonego wsparcia finansowego została sporządzona według stanu na 31 grudnia 2020 r. i zawierała dane określone w § 12 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wsparcia¹⁶.

Zgodnie z § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia informację należało przedłożyć w terminie do 15 stycznia 2021 r. Filharmonia nie posiadała pierwszej wersji informacji o wykorzystaniu wsparcia z Funduszu i potwierdzenia jej złożenia w terminie. Do kontroli przedłożono wersję informacji przekazaną do Instytutu 24 stycznia 2021 r., uwzględniającą korekty wskazane przez pracownika Instytutu w mailu z 19 stycznia 2021 r. Dotyczyły one w szczególności: niezgodności nazwy pozycji wydatku, braku wiersza „razem kategoria”, nieprawidłowego wypełnienia pola „kwota wsparcia”. Ostateczne rozliczenie środków na kwotę 721,4 tys. zł zostało podpisane przez Dyrektora Filharmonii 28 stycznia 2021 r., tj. po upływie trzech dni od dnia potwierdzenia jego poprawności przez Instytut.

(akta kontroli str. 83-88)

Filharmonia ewidencjonowała operacje wpływu i wydatkowania środków z Funduszu na wyodrębnionych kontach księgowych (przychodów i kosztów), których obroty na koniec 2020 r. były równe kwocie wykazanej w umowie w sprawie przyznania wsparcia oraz informacji o jego rozliczeniu.

(akta kontroli str. 118-139)

4. Filharmonia wykorzystwała otrzymane środki finansowe w całości. Przeznaczyła je na zrefundowanie wynagrodzeń zasadniczych pracowników artystycznych za miesiące wrzesień-listopad 2020 r. oraz zapłatę składek ZUS od tych wynagrodzeń. Przeznaczenie wsparcia było zgodne z wykazanim we wniosku o jego przyznanie, tj. pokrycie kosztów personelu pracującego na rzecz instytucji kulturalnej i stanowiło koszty kwalifikowalne w rozumieniu art. 53 ust. 5 lit. e rozporządzenia Komisji Unii Europejskiej nr 651/2014.

W „Szczegółowym wykazie wydatków poniesionych ze środków Funduszu Wsparcia Kultury”, stanowiącym załącznik do Informacji o wykorzystaniu wsparcia, Filharmonia wykazała łącznie sześć dowodów księgowych, tj.: trzy listy płac, na podstawie których rozliczono wynagrodzenia zasadnicze pracowników artystycznych za miesiące wrzesień-listopad 2020 r. i trzy wyciągi bankowe, które wraz z deklaracjami rozliczeniowymi ZUP DRA, stanowiły podstawę rozliczenia składek ZUS.

Zgodnie z zapisami umowy o udzielenie wsparcia, wykazane w rozliczeniu środków dowody zawierały informację o sfinansowaniu ze środków Funduszu.

Analiza wynagrodzeń zasadniczych w liście płac za miesiąc październik 2020 r. w łącznej kwocie 208,3 tys. zł wykazała, że były one zgodne z dokumentacją kadrową.

(akta kontroli str. 27, 89-116)

W okresie objętym kontrolą Instytut nie dokonywał kontroli prawidłowości wydatkowania wsparcia przez Filharmonię.

(akta kontroli str. 140-145)

Do kontroli NIK przedłożono broszury dotyczące koncertów zrealizowanych przez Filharmonię do 3 września 2021 r., zawierające informacje o udzieleniu wsparcia oraz logotyp Funduszu Wsparcia Kultury, o których mowa w § 5 ust. 1 umowy o udzielenie wsparcia.

(akta kontroli str. 146-149)

¹⁶ Za pomocą dedykowanego do tego celu systemu informatycznego dostępnego pod adresem <https://www.fwk.witkac.pl>.

5. Według rozliczenia wsparcia z Funduszu, otrzymane przez Filharmonię środki finansowe pozwoliły w szczególności na:

- organizację koncertów, w tym przy zachowaniu „przystępnych” cen zwiększających dostępność dla studentów, uczniów i emerytów,
- bezpłatne udostępnienie koncertów w formie online,
- zapewnienie bezpieczeństwa finansowego pracowników artystycznych i ich rodzin.

W ww. rozliczeniu wskazano ponadto, że w okresie od dnia złożenia wniosku do 31 grudnia 2020 r. zrealizowano siedem wydarzeń premierowych, a liczba nowych przedsięwzięć zrealizowanych lub rozpoczętych przez Filharmonię z wykorzystaniem środków z Funduszu do tego dnia wynosiła 13.

Według sprawozdania K-01 w 2020 r. Filharmonia zrealizowała m.in. 125 przedstawień, których odbiorcami było 18,6 tys. widzów oraz wydała 18 tytułów plakatów (afiszy) i dziewięć programów.

(akta kontroli str. 67-71, 89-90)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Filharmonii Lubelskiej w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag oraz wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Lublin, dnia 20 listopada 2023 r.

Kontrolerzy:
Iwona Pacwa
Główny specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
Podpis

.....
Podpis

Anna Zawadzka
Inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis